

Ekonomisk prognos för åren 2014–2015

Ukrainakrisen vek Finlands ekonomiska tillväxt

Löntagarnas forskningsinstitut sänker Finland tillväxtprognos för i år till -0,3 procent från 0,9 procent i mars. Nästa år förutspås bruttonationalprodukten växa med en procent, då tillväxten i mars förutspåddes vara 2,2 procent. Korrigeringarna beror till stor del på den tillspetsade Ukrainakrisen, som under nuvarande utsikt får Finlands totalproduktion att krympa med ca en och en halv procent. Av detta realiserar en halv procent i år och en procent nästa år. Eftersom politiskt överenskomna sanktioner försvagar den ekonomiska tillväxten asymmetriskt, är det begrundat att detta tas i betraktande då den offentliga ekonomins stabilitetsmålsättningar värderas. Finanspolitikens åtstramning i Finland försvagar också Finlands tillväxt, men den Europeiska centralbankens lättnadsåtgärder understöder den.

Finlands export till Ryssland krymper med 20 procent i år. Den totala exporten växer endast med en halv procent och nästa år med 1,8 procent. På grund av den svaga utvecklingen av köpkraften minskar den privata konsumtionen i år med 0,3 procent och växer tillsammans med en mild återhämtning av ekonomin och konsumentförtroendet nästa år med 0,6 procent. Även de privata investeringarna minskar under innevarande år (-2,9 procent), men vänder till en 2,1 procents stigning år 2015.

De arbetslösas genomsnittliga mängd ökar i år med 14 000 och nästa år med 8 000, varmed arbetslöshetsgraden ökar först från 8,2 till 8,7 procent och sedan till 9,0 procent. Under innevarande år minskar de sysselsattas mängd med 14 000, men ökar aningen år 2015. Under omständigheterna av en inflation, som sjunker till 0,9 procent i år stiger löntagarnas reella inkomster med 0,4 procent, men vänder till en nedgång på 0,1 procent nästa år då inflationen accelererar till 1,3 procent. Hushållens sammanlagda reella köpkraft sjunker i år med 0,4 procent, men stiger lika mycket år 2015. Hyrnas uppgång fortsätter stark på över tre procent, men bostadsägare gynnas av nedgången på bolånens räntor, vilken dock förblir mindre än under de senaste åren.

Statens finansieringsställning försvagas lite och underskottet förutspås i år vara 7,1 miljarder euro, varifån det krymper till 6,1 miljarder euro nästa år. En liknande utveckling sker i alla de offentliga samfundens sammanlagda underskott, som blir ca 2 miljarder mindre än statsekonomins underskott under båda åren, 2,5 och 2,0 procent i förhållande till bnp. Skattesatsen stiger i år med 0,7 och nästa år med 0,4 procentenheter och når därmed 45,1 procent. Stabilitets- och tillväxtpaktens skuldgräns, 60 procent i förhållande till bnp, överskrids inte, utan skulden uppnår under prognosåren 2014–2015 58,8 och 59,8 procent.

Finlands finanspolitik åtstramas i år och nästa år. Effekterna av regeringens tilläggs paket för ökande av bostadsbyggnad och trafikbyggnad på 370 miljoner euro håller på att förbli små, eftersom paketet förverkligas för sent. Att man håller sig till utgiftsramerna, till vilka också investeringarna tillhör, har gjort regeringens manöverutrymme obefintligt. Bättre

skulle vara att lösgöra investeringarna från statens utgiftsrammer och de planerade ramerna för kommunerna, vilket skulle göra det lättare än tidigare att justera konjunkturer med offentliga investeringsprojekt, som understöder tillväxten på lång sikt. Just nu skulle det ha varit nödvändigt.

Strukturreformerna har begrundats med FM:s uppskattningar på att Finlands offentliga ekonomiska hållbarhetsunderskott skulle vara 3,5–4 procent av bnp. Eftersom uppskattningarna på hållbarhetsunderskott är mycket osäkra och eftersom de konstant förändras enligt rådande konjunktur, kan kommande års politik inte förbindas på ett alltför direkt sätt på de nuvarande uppskattningarna. Hållbarhetsunderskottet minskar från den officiella uppskattningen också av att arbetskarriärerna håller på att förlängas även i det nuvarande pensionsystemet mer än uppskattningar, som gjorts på sistone. För att karriärerna verkligen skulle förlängas, borde arbetslivet utvecklas så att det skulle vara lockande att fortsätta arbeta.

För att förstärka den offentliga ekonomin i Finland på lång sikt, borde sote-reformen, som är i begynnelsekedet, föras vidare minst enligt planerad tidtabell. För att förtrygga kostnadsinbesparingar, borde systemet vara centralt samt gallrat av överlappningar både i förvaltningen och själva serviceproduktionen. I samband med sote-reformen kunde man också fundera på att förändra finansieringsstrukturen av dessa tjänster. En förflyttning av tyngdpunkten från kommunerna till staten skulle öka effektiviteten. I effektiviseringen av regionalförvaltningen är det viktigare att åstadkomma metropolförvaltningar för huvudstadregionen, Tammerfors och Åbo än att röra om i landsbygdens kommunstruktur. ■

Tilläggsuppgifter:

Prognoschef Eero Lehto, tfn. (09) 2535 7350
Informatör, specialforskare Heikki Taimio,
tfn. (09) 2535 7349

Löntagarnas forskningsinstitut,
Långbrokajen 3 A, 6. vån., 00530 Helsingfors
Prognosens pdf-version (på finska och engelska)
finns på adressen: www.labour.fi

Prognos 17.9.2014

Ekonomisk prognos 2014–2015

Tilläggsuppgifter

Prognoschef
Eero Lehto
tel. (09) 2535 7350

Informatör
Heikki Taimio
tel. (09) 2535 7349

Ekonomisk prognos 2014–2015

Tilläggsuppgifter

Prognoschef Eero Lehto, tel. (09) 2535 7350

Informatör Heikki Taimio, tel. (09) 2535 7349

Försörjningsbalans

	2013	2013	2014p	2015p
	Mrd. €	Procentuell volymförändring (%)		
Bruttonationalprodukt	201,3	-1,2	-0,3	1,0
Import	78,8	-2,5	0,6	1,4
Totalt utbud	280,1	-1,6	-0,1	1,1
Export	76,9	-1,7	0,5	1,8
Konsumtion	161,3	0,0	-0,1	0,5
privat	111,1	-0,7	-0,3	0,6
offentlig	50,2	1,5	0,4	0,2
Investeringar	42,6	-4,9	-2,3	1,6
privata	34,3	-6,8	-2,9	2,1
offentliga	8,3	3,7	0,1	-0,4
Lagerförändring (inkl. statistiskt fel) ¹	-0,6	0,0	0,2	0,1
Total efterfrågan	280,1	-1,6	-0,1	1,1

¹ Volymförändring uttryckt i procentenheter av BNP.
Källa: Statistikcentralen, Löntagarnas forskningsinstitut

Internationell ekonomi

	Andel av världs-BNP (%)	Totalproduktion, volymtillväxt (%)		
		2013	2014p	2015p
Förenta staterna	19,3	2,2	2,5	3,2
Eur-18	13,1	-0,4	0,6	1,4
Tyskland	3,7	0,4	1,4	1,5
Frankrike	2,6	0,2	0,3	1,1
Italien	2,1	-1,9	-0,2	1,1
EU27	18,7	0,1	1,2	1,5
Sverige	0,5	1,6	1,5	1,6
Storbritannien	2,7	1,7	2,8	1,9
Kina	15,4	7,7	7,5	7,2
Indien	5,8	5,0	6,0	6,2
Japan	5,4	1,5	1,5	1,5
Ryssland	2,9	1,3	0,0	1,0
Brasilien	2,8	2,5	1,0	2,5

Källa: BEA, BOFIT, Eurostat, IMF, Löntagarnas forskningsinstitut

Nyckeltal i prognosen

	2013	2014p	2015p
Arbetslöshet (%)	8,2	8,7	9,0
Arbetslösa (1 000-tal)	219	233	241
Sysselsatta (1 000-tal)	2457	2443	2449
Sysselsättning (%)	68,5	68,3	68,6
Inflation, konsumentprisindex (%)	1,5	0,9	1,3
Lönenivå, lönenivåindex (%)	2,2	1,3	1,2
Hushållens disponibla realinkomst (%)	-0,6	-0,4	0,4
Bytesbalansöverskott (mrd. €)	-4,1	-4,1	-3,8
Handelsbalansöverskott (mrd. €)	-0,4	-1,0	-0,9
Statens finansiella överskott			
mrd. €	-7,0	-7,1	-6,1
% av BNP	-3,5	-3,5	-2,9
Offentliga sektorns finansiella överskott			
mrd. €	-4,7	-5,2	-4,1
% av BNP	-2,3	-2,5	-2,0
Offentliga sektorns EDP-skuld			
% av BNP	56,2	58,8	59,8
Skattegraden (%)	44,0	44,7	45,1
Korta räntor (3 mån. Euribor)	0,2	0,2	0,1
Långa räntor (10 års statsobligationsränta)	1,9	1,4	1,0

Källa: Finlands Bank, Statistikcentralen, Löntagarnas forskningsinstitut